

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. I. S. Aug. ad peccandum requirit libertatem à necessitate immutabili.
I. de nat. & grat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

CAPUT II.

In quo tertia Ianseniana per Augustinum reducta monstratur.

SECTIO PRIMA.

S. Augustinus Pelagio concessit ad peccandum requiri Libertatem non solum à coactione, sed etiam à necessitate immutabili, lib. de nat. & gratia.

Hic Aries, si firmus steterit, ad everrendam cum universis machinis Iansenianam tertiam, unicus sufficiet. Itaque hic firmandus venit.

Summaria argumenti vis est : Pelagio objectanti ad peccatum requiri libertatem contradictionis, seu quod incidit, ut peccatum quod committitur vitari possit; vel Augustinus negavit, solamque incoactam voluntatem sufficere asseveravit, & vicit Iansenius; vel concessit, quod Pelagius prætendit, & hoc ipso Iansenius plenissime ac planissime relictus est. At Iansenius indifferentiam contradictionis ad demeritum postulare Philosophorum esse commentum ratus, disertè inficiatur eam ab Augustino fuisse agnitam in universis contra Pelagianos lucubrationibus. Oppositum tamen ad Titanium jubar meridianum splendescere facio : primò, ex libro de naturâ & gratiâ contra Pelagium exarato.

Objecerat namque Pelagius : Quomodo Deo De nat. & pro illius REATU PECCATI subditus esse poterit, Grat. c. 30.

Y

quod

quod suum non esse cognoverit? Suum autem non est si necessarium est, aut si suum est, voluntarium est: & si voluntarium est, vitari potest.

Quid ad hæc Augustinum reposuisse arbitremur? An ad mentem Jansenij, necesse non est ut peccatum vitari non possit? Suum est, etsi necessitate immutabili necessarium est, quia coactum non est? Aut voluntarium est, etsi vitari non possit, quia liberè peccat qui incoactus & libens peccat? Sicut respondit Pelagianis necessitantem concupiscentiam objicientibus, aut gratiam efficacem ceu cogentem arietantibus? Absit. Negat quidem Augustinus homini lapso eam libertatis indifferentiam, quam habuit Adam in stante ac sanâ naturâ; verumtamen annuit verum esse Pelagij effatum: Si voluntarium est, vitari potest, ideòque pro illius reatu peccantem subditum esse Deo consentit. Et quamquam proximam & velut Adamæam vitandi peccati potestatem deesse asserat, inevitabilem tamen necessitatem peccandi prorsus responsione suâ subruit. Nos respondemus, inquit, suum est omnino, sed vitium, quo committitur, nondum ex omni parte sanatum est, quod quidem ut inolesceret, de non rectè usâ sanitate descendit. Pro quò supplicandum est ut sanetur; (en peccati vitabilitatem) & deinceps in perpetuâ sanitate vivatur; non superbiendum, quasi homo eâdem potestate sanetur, quâ potestate vitatus est.

cap. 49.

Similiter naturalem eamque expeditam non peccandi possibilitatem adstruente Pelagio oblutatur quidem exertis lacertis, sed tamen vitari posse per gratiam concedit. *Vitiata natura est*, ait, *Medicum implorat: Salvum me fac Domine. Clamat: sana animam meam. Clamat: Quid intercludit has voces, ut defendendo quasi præsentem possibilitatem, futuram impediatur sanitatem.* Similiter

DE PROPOSITIONE III. 339

liter respondet cap. 51. Et cap. 66. Necessitatem inevitabilem submovet, ut rursus ostendat peccati reatum non everti, eò quod cælesti ope vitari possit. Nam cum dixisset ex vitiis, non ex conditione naturæ est quædam peccandi necessitas, continuo duritiem hujus vocis lævigat: *cap. 66.*
audiat homo, atque ut eadem necessitas non sit, discat Deo dicere: de necessitatibus meis educ me.

Secundò Pelagio Augustino propria verba intorquenti ex libro 3. de lib. arb. cap. 18. : *quæcumque est ista causa voluntatis, si non potest ei resisti, sine peccato ei ceditur, si autem potest, non ei* *cap. 67.*
cedatur, & non peccabitur. An fortè fallit incautum? Ergò caveat ne fallatur. An tanta fallacia est, ut CAVERI OMNINÒ NON POSSIT? Si ita est, nulla ergò peccata sunt. Quis enim peccat in eò quod cavere NULLÒ modò potest? peccatur autem, cavèri igitur potest:

Quid ad sua nunc verba Augustinus? Egi de natura hominis primitus instituti, quam oportebat ab omni necessitate esse immunem? Nunc autem quia vitiata est, peccat etiam in eò quod cavere nullò modò potest? Sufficit quod non peccat invita & coacta, sed volens? Neutiquam. Sed etiamnum verum esse sustinet, quod dixerat: *Quis peccat in eò quod cavere nullò modò potest: & ipsam quæ indè flueret, justitiæ impossibilitatem à se amolitur, hisce verbis: Agnosco verba mea sunt... De gratia quippè Dei agitur, quæ nobis per mediatorem medicinā opitulatur, non de IMPOSIBILITATE JUSTITIÆ. Pergit, & inevitabilem necessitatem peccandi rursus arcer: Potest ergò ei causa quæcumque illa est, resisti? Potest plane. Nam in hoc adjutorium postulamus, dicentes, ne nos inferas in tentationem. Quod adjutorium non posceremus, si resisti nullò modò posse crederemus. Potest peccatum cavèri, sed opitulante illò, qui non potest falli,*

Y 2

Quod

340 LIBER QUARTUS

Quod si Augustinus libertatem contradictionis velut meræ Philosophiæ foetum habuisset, ac prorsus inutilem ad salvandum peccati reatum; solamque essentialem libertatem, seu voluntatem incoactam ad illum contrahendum sufficere autumasset, non obstante inevitabili peccandi necessitate, ad peccati vitabilitatem non contugisset, sed suffecisset reponere Pelagio: sufficit naturæ jam vitiatæ quod peccat non *invita*, non *coacta*, sed *libens & volens*, sive peccatum ullô modô cavere possit, sive non possit. Hoc solum namque respondisse contendit Jansenius, ut evincat libertatem contradictionis pro conciliandâ libertate ab Augustinô non fuisse agnitam, multò minus contra Pelagianos assumptam ac probatam.

S E C T I O II.

Libertas à necessitate immutabili ad peccati demeritum necessaria ab Augustinô defenditur librô de Perfectione Iustitiæ contra Celestium.

Celestius Pelagij æmulus, ut naturalem non peccandi possibilitatem communiat, acutis admodum ratiociniis à peccati naturâ, ab illius necessariâ evitabilitate depromptis, ceu telis pharetratus Augustinum petit.

Interrogandus est, inquit, quid sit quodcumque peccatum? Quod vitari potest vel quod vitari non potest? Si quod vitari non potest, peccatum non est: si quod vitari potest; potest homo sine peccato esse quod vitari potest.

De Perfect.
Iustitiæ c. 2.
Ratioc. 1.

Quale, amabo, responsum ab Augustino referet Celestius? Si Jansenio fides, responsum oportuit